

SDP aluevaltuustoryhmä – RYHMÄPUHEENVUORO – 12.11.2024 – Tony Melville

Keski-Suomen hyvinvointialueen alkutaipaletta on leimannut jatkuva huoli kustannusten noususta, työvoiman saatavuudesta ja etenkin riittävästä rahoituksesta. Vaikka mustat pilvet eivät ole hälvenneet, on ilo kuulla, että hyvinvointialueen talouteen on luvassa ensi vuonna merkittävä tulosparannus. Kiitämme hyvinvointialuejohtajaa esityksestä, joka pyrkii taloudelliseen tasapainoon suunnitelmakauden aikana. Esitettyjen tasapainottamistoimenpiteiden lisäksi tulee palvelutoiminnassa kiinnittää huomiota myös nykyisten toimintatapojen uudistamiseen ja kehittämiseen. Alijäämien kattaminen lainsäädännön edellyttämässä aikataulussa voidaan kuitenkin unohtaa. Se ei varmasti tule kenellekään yllätyksenä.

Mielestämme omaishoidon tuen osalta esitys on pettymys. Alimman palkkioluokan poistaminen säästöjen toivossa johtaa todennäköisesti siihen, että raskaamman hoidon tarve – ja samalla kustannukset – kasvaa. Kotihoidon ulkoistus on myös riskipitoinen operaatio. Kokemus osoittaa, että työpaikan menettämisen ohella liikkeen luovutuksella voi olla muitakin epäsuoria vaikutuksia luovutettavan liikkeen työntekijöihin.

Vaikka henkilöstövähennykset, jotka koskettavat etunenässä johtajia ja päälliköitä, ovat perusteltuja haluamme ryhmänä kuitenkin kiinnittää huomiota tiettyjen alojen riittävään resurssointiin. Omalääkärimalli olisi syytä ottaa laajempaan käyttöön. Lastensuojelusta ei voi tinkiä; hyvinvointialueen on pakko järjestää lastensuojelun sosiaalityön palvelut sellaisiksi, että lapset saavat tarvitsemansa palvelut, muuten mittava uhkasakko odottaa.

Toimielinrakenne kaipaa ilmiselvästi perusteellista remonttia. Elämänkaarimalli nykyisessä laajuudessa on ollut tehoton, kallis ja jopa turhauttava. Virtaviivaistettu toimielinrakenne olisi sekä toimivampi että halvempi. Päällekkäisyyksistä on pakko päästä eroon. Veikkaan, että viranhaltijat ja luottamushenkilöt ovat asiasta yhtä mieltä.

Suomen hallitus on esittänyt perusterveydenhuollon kiirettömään hoitoon pääsyn enimmäisaikojen pidentämistä. Perusterveydenhuollon avosairaanhoidossa hoitotakuu olisi jatkossa kolme kuukautta ja suun terveydenhuollossa kuusi kuukautta. Sosialidemokraattien mielestä hallituksen esitys on sekä lyhytnäköinen että vastuuton. Tämä ei tuo toivottuja säästöjä, vaan mitä todennäköisin nostaa kustannuksia pidemmällä aikavälillä. Viivästynyt hoito pahentaa terveysongelmia ja kuormittaa erikoissairaanhoidoa sekä päivystystä.

Hallitus pyrkii ilmeisesti tällä esityksellä ajamaan potilaita vielä syvemmälle yksityisen terveydenhuollon syliin. Tällä hetkellä Keski-Suomessa hiukan alle puolet perusterveydenhuollon potilaista pääsee lääkärin vastaanotolle enimmäis- eli neljäntoista vuorokauden ajassa. Sen sijaan suunterveydenhuollon osalta neljän kuukauden hoitotakuu toteutuu hyvinvointialueellamme. Vaihteluväli on kuitenkin iso, yhdestä kuuteen kuukauteen.

Sosialidemokraatit vaativat, että ensi vuoden talousarviossa Keski-Suomen hyvinvointialue sitoutuu säilyttämään neljäntoista vuorokauden hoitotakuun perusterveydenhuollossa ja neljän kuukauden hoitotakuun suun terveydenhuollossa.

Turvallisuus ja hyvä terveys ovat perusoikeuksia, eivät yllätyksiä. Keskisuomalaisille on turvattava hyvät sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut, siis hyvät *julkiset* palvelut. Tämä edellyttää riittävää rahoitusta, älykästä johtamista ja motivoituneita työntekijöitä. Näin houkutellaan uusia työntekijöitä alalle ja varmistetaan, että palveluiden taso pysyy korkeana.